

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Da se pa to, kar je on srečno
začel, utrdi in dovrši, in da se
bodo raztevale v človeško
družbo še obilnejše in srečnej-
še koristi, je potrebno zlasti
dvoje: PREOSNOVA USTA-
NOV IN PREROD NRAVI.

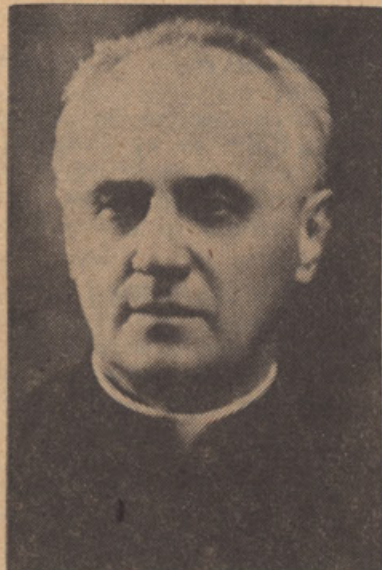
PLJ XI.
Quadragesimo Anno: 77.

LETNIK VI / VOLUME VI

TORONTO, 15 MAJ 1956

ŠTEVILKA: 5—NUMBER: 5

POSTAVIMO SPOMENIK MUČENCU LAMBERTU EHRlichu!

Kmalu bo zatonilo v več-
nost 14 let, odkar so komu-
nisti ustrelili v Ljubljani
pred Cirilovim akademskim
domom našega duhovnega
velikana

profesorja dr. Lamberta
Ehrlicha.

Njegovemu spomenu smo
se skušali oddolžiti z nekaj
spominskimi članki in —
ne vedno po svojih najbolj-
ših močeh — z delom po
smernicah, ki nam jih je
dajal iz svojega bogatega
duha. Nismo pa mu posta-
vili še javnega spomenika

"V Šmihelu 'no kajžico'
mam"

je bila njegova prikljub-
na pesem. Sedaj imamo priliko, da mu postavimo v Šmihelu
"kajžico", ki mu je bila tudi v življenju najljubša —

EHRlichovo SPOMINSKO KAPELO

z domom duhovnih vaj, ki bosta združena s tamkajšnjim
Kulturnim domom.

Letošnjo obletnico usmrtitve dr. Ehrlicha obhajamo
z zbiranjem denarja za njegov prvi javni spomenik, ki bo
še bodočim rodovom omogočal nadaljevanje katoliškega
prosvetnega dela, ki ga je prav pokojni dr. Lambert Ehrlich
začel na Koroškem.

Morebitni presežek bo izročen kot prispevek za Kul-
turni dom v Šmihelu.

Pokojni profesor je v življenju s svojimi skromnimi
dohodki skrbel za neštivilne reveže, hranil pri svoji mizi
akademike, polnil vedno prazno blagajno Vincencijeve kon-
ference, plačeval primanjkljaje za dober tisk, podpiral študij
akademikov v tujini. Vsi številni rodovi, ki smo uživa-
li njegovo duhovno vodstvo in mnogi tudi gmotno pomoč,
vsi njegovi prijatelji in občudovalci bomo z veseljem pozdra-
vili priliko, da se lahko vsaj nekoliko oddolžimo spomenu
mučenca Ehrlicha.

Prispevke z oznako "Za Ehrlichov spomenik" spre-
jemajo:

Preč. g. Alojzij	Rudolf Čuješ,	Jakob Planinšek,
Nemec,	61 McFarland Ave	237 Plymouth Ave.,
St. Michael ob	Toronto 10, Ont.	Buffalo 13, N.Y.
Bleiburg,		
Kaernten, Austria	Canada	U.S.A.

Imena darovalcev bodo objavljena v Slovenski državi.

Podpisani
naslov
se obvežem, da bom prispeval za dr. Ehrlichov
spomenik v obliki spominske kapele in doma du-
hovnik vaj v Šmihelu na Koroškem znesek.....
Svoj prispevek v znesku prilagam
bom pošiljal v obrokah po
bom poslal do
začeni z do celokupne vsote
.....
(datum) (podpis)

NAJMOČNEJŠA SILA

Čeprav je naš narod maj-
hen in slaboten, mu je na raz-
polago sila, ki ga dela nepre-
magljivega. Ta sila je močnej-
ša kot atomske bombe. In ka-
tera je ta sila? To je ponižna,
zaupna, stanovitna molitev!

Ko so se Izraelci bojevali,
je Mojzes šel na goro in je
molil. In ko so mu omagale
roke, sta mu jih podprla Aron
in Hur. Mojzes je molil, dok-
ler niso zmagali Izraelci.

Napačno je misliti, da je

molitev dobra in koristna sa-
mo za dosego nadnaravnih
dobrin. Resnica je, da v nebe-
sih ni nobenega odraščeneja,
ki ne bi bil molil. In v peklu
ni nikogar, ki je prav molil.
Molitev je za človeka, ki je že
pri pameti, za zveličanje po-
trebna. Brez molitve ni mi-
losti in brez milosti ni zveliča-
nja. Zato brez molitve ni zve-
ličanja. Sv. Terezija pravi:
"Opusti molitev, in potem ti
ni treba ničesar drugega več
storiti, da se pogubiš".

Toda Jezus nas je učil mo-
liti tudi za vakdanji kruh. To-
rej za časne dobrine. Tudi to

je prav resna zadeva. Tudi
za časne dobrine moramo mo-
liti. Večkrat si moramo reči:
Ali bi se nam bilo to ali ono
pripetilo, če bi bili molili?

Med naše dolžnosti do nara-
da spada nedvomno tudi mo-
litev. "Prosite in boste preje-
li", je rekel Jezus. In te be-
sede razlagajo tako, da velja tu-
di: Če pa ne boste prosili, pa
ne boste prejeli".

Molitev je tako močna kot
Bog sam. Da, sv. Avguštin
pravi, da je molitev močnejša
kakor Bog, ker namreč Boga
samega premaga. Molitev
nam pridobi božjo pomoč. Če

pa je Bog z nami, kdo nam
kaj more? Če je Bog z nami,
smo nepremagljivi.

Zato bi se vsak Slovenec, ki
veruje v Boga, moral posluževati
tega nepremagljivega o-
rožja — molitve! Moral bi se
posluževati sredstva, ki nas
dela nepremagljive, namreč
molitve! Če je veren Slovenec
vse storil za narod, kar je mo-
gel storiti, če pa ni tudi molil
za svoj narod, je nekaj opu-
stil, kar bi bil dolžan storiti!

Seveda moramo napeti tudi
vse svoje naravne sile. Moli in
delaj! Toda delo samo ne za-
dostuje, treba je tudi moliti

— in sicer — goreče in sta-
novitno.

Osvoboditelj Irske O'Conel
je tudi molil. Ko je v parla-
mentu izčrpal svoje naravne
moči, se je zatekel k nadna-
ravni pomoči — k molitvi.
Vsedel se je v samotni kot in
molil. In dosegel je svobodo
Irske.

Tudi mi moramo delati ena-
ko. Če hočemo imeti uspeh
pri delu za narod, moramo
za narod tudi moliti! Moliti
moramo za božji blagoslov
našega dela za narod.

K.S.

(Nadaljevanje na 4 strani.)

SPOMINSKI DOMOBRAVSKI ALBUM

Z dovoljenjem avtorja pona-
tisnjeno iz Ameriške Domo-
vine 28. marca.

Cleveland, O. — Tako hitro je
minilo deset let. Deset let je
dolga doba, pa vendar se mi
zdi, da je bil vsak dan v dese-
tih letih poln misli na naše
drage, ki so v letu 1945 za
vselej odšli od nas. Videli
smo jih še tam na vetrin-
skem polju, zdaj jih naše
oči več ne najdejo. Volčji
bes bratov, ki so verjeli v
srp in kladivo, jih je mrtve
in razmrčvarjene razmetel po
kraških jamah in kočevskih
gmajnah, kjer čakajo na svo-
jo Veliko noč.

Zdaj bomo dobili spom in
na te naše drage. Spet jih
bomo slišali. Slišali njih glaso-
ve, njih pesem, ki je nekoč
grmela po ljubljanskih ulicah,
po vaških poteh. Mati in oče,
ki sta imela enega, dva,
morda tri in so vsi padli,
jih bodo spet slišali. Spet
bo vstajal spomin, ki so ga
morda leta le nekaj zatemnila.
Tu so naši fantje, naši možje,
ki nikoli niso verjeli v rdeč
evangelij, ki so verjeli samo
v svobodo, so padli in to
svobodo si žele danes tudi
tisti, ki so jo pred desetimi
leti teptali.

Spominski album je gotovo
stvar, ki nam bo vsem ljuba.
Bila je doba, ki ni imela
dobre besede za ljudi, ki so
v naprej videli, kaj prihaja.
Podzavestno so čutili, da jezu
sovrastva ne bodo mogli
ustaviti in zato je v njihovi
pesmi včasih toliko spominov
na smrt. Toda stali so s puško
ob nogi do zadnje ure in
sovrastnik tudi na zadnje ni
pozabil njih trde pesti pri Bo-
rovljah. Toda bilo je zapisano
od velikih, ki niso razumeli
časa, da se žrtvujejo mali.
In so jih žrtvovali, enajst

tisoč. In je šla nedolžna kri
v temelje doma in je šla v
temelje tistim, ki so naše
ljudi žrtvovali. Zgodovina ne
ostane dolžna ničesar.

Spet jih bomo slišali in če
bomo zaprli oči, jih bomo v
duhu videli. To je naša kri,
ki je ostala živa, čeprav je
mrtva. Nihče jih ne bo zbrisal
iz zgodovine. Ostali bodo
v njej dlje kakor tisti, ki so o
svobodi govorili pa prinesli
ljudstvu tiranijo in ječo, pe-
har obetov in pest. Lahko je
lagati ljudem, času ne moreš
nikoli. In čas jih danes raz-
kriva. Koliko žalostnih vijug
so že napravili. Castili so
danes, kar so jutri kleli in
kleli bodo spet jutri, kar
danes časte. Nič ni stalnega,
vse je linija.

Naši mrtvi niso poznali vi-
jug. Ravno so šli svojo pot, ki
je končala v samotnem grobu.
Med smrekami in po jamah
so, njih pesem pa imamo
zdaj na ploščah. S teh plošč
nam pojo, s teh plošč nam
govore. To je pesem svobode,
ki je v nesvobodi morala utih-
niti. Lahko je zapreti usta s
strelom in vešalami. Toda
svoboda ne govori samo skoz
usta. Svoboda govori iz duha
in ta duh je ostal, da duh živi
naprej.

Naj nam ne bodo te spo-
minske plošče kakor umet-
nost, ki jo radi poslušamo...
Prijatelj, to je v plošče vrezana
na svoboda, ki jo nosimo s se-
boj. Če imaš otroka, naj mu
ti mrtvi povedo, kaj je svo-
boda.

Vesel sem, da so še plošče
izšle. Spomin nam bodo. Ne
spomin, ki goji sovrastvo,
temveč spomin, ki goji in dvi-
ga svobodo, željo po prostosti,
kjer sta zemlja in človek od-
visna samo od božje volje.

Karel Mauser

PRAVIČNOST TEMELJ DOBRIH ODNOSOV

V debati k trgovinskemu
sporazumu med Kanado in
SSSR v zbornici je torontski
liberalni poslanec za Trinity
g. Donald D. Carrick izrazil
svojo odobritev trgovinskega
sporazuma, toda opozoril je,
da to ne sme pomeniti odob-
ravanja sovjetskega sistema,
ki je življensko prizadel tiso-
če Kanadčanov, ki so prišli v
Kanado prav zaradi komu-
nizma.

"Vemo, da je te razmere
ustvarila napadalnost SSSR.
Vemo, da je eno vodilnih na-
čel SSSR kot naravna posledica
komunizma ter brezboštva
sovrastva do vere. Vide-
li smo dokaze preganjanj du-
hovnikov v vseh teh (po komu-
nizmu zasledenih) deželah.
Vemo, da ima SSSR sedaj pla-
čane agente in sopotnike v
vsaki demokratični deželi.
Njih edini cilj je spodkopati
demokracijo, v kateri žive.
Vemo tudi, in o tem ne more
biti nobenega dvoma, da je
končni cilj komunizma vlada
nad celim svetom.

"Vsakdo odobrava izboljša-
nje naših odnosov do Rusije,

toda dovoljujem si opozoriti
zbornico, da more temeljiti
trajno izboljšanje teh odnosov
le na načelih pravičnosti. To-
da pravičnost ne bo vzpostav-
ljena, dokler ne bodo dobili
narodi v tej deželi možnosti,
da si izvolijo vladno, kakršno
sami hočejo, ne pa, kakršno
jim vsili SSSR. Pravičnost ne
ba zavladovala, dokler ne bodo
v SSSR odpravili suženjskih
taborišč. Tudi se ne bomo mog-
li nikoli čutiti sproščene, dok-
ler bo politika SSSR stremela
za uničenjem demokratičnih
držav."

"Ko odobram pogodbo,
bi rad izrazil upanje, da nas
ne bo uspavala v sprejetje
krivic, ki sedaj obstajajo v
SSSR. Če bomo dosegli izbo-
ljšanje odnosov, morajo služi-
ti kot sredstva za odpravo te-
ga zla."

SLOVENSKI KULTURNI KROŽEK

Sestanek Slovenskega kul-
turnega krožka 22. aprila je
bil posvečen nemškemu filozo-
fu, teologu, pedagogu in pisa-
telju Romanu Guardiniju. Ga.
Mira Čuješ je podala njegov

kratek življenjepis, R. Čuješ
pa je prikazal njegovo filozo-
fijo konkretnega po njegovem
delu "Nasprotje" (Der Gegen-
satz), ki je izšlo v drugi izda-
ji lani ob 70 letnici njegovega
rojstva. Čeprav prva izdaja te
knjige l. 1925 ni vzbudila to-
liko pozornosti, kot bi jo za-
služila, gre vendar Guardiniju
velika zasluga, da je s števil-
nimi drugimi deli, v katerih je
to filozofijo praktično upora-
bljal, pripravil človeštvo na
duhovno obnovo, ki se polaga
na uveljavljanje — da namreč
zaprščamo pot dialektike in
ekstremov ter skušamo iskati
sredino v polarni napetosti
dveh strani naprotja ter spre-
meniti življensko napetost iz

prepira v razgovor, iz dialek-
tike v dialog. — Udeležba:
15 oseb.

BOŽJI RED ALI SATANOV

Na sestanku Slovenkega
kulturnega krožka 8. aprila
je predaval pisatelj William
Guy Carr o svetovni zarosti
velekapitalistov, ki si hočejo
usužnjiti človeštvo pod krinko
ene svetovne vlade. Čeprav u-
porabljajo poleg drugih sred-
stev zlasti denar za svoje ci-
lje, s katerim podžigajo revo-
lucije in vojne, je spor ven-
darle duhovnega značaja. Gre
za odločitev med božjim re-
dom in Satanovim, kjer ni
tretje možnosti. Predavatelj
je pripovedoval iz lastne iz-
kušnje, kako sta ga že v zgod-
nji mladosti (pred prvo sve-
tovno vojno) dva komunistič-
na agenta prevzgojila v komu-
nista. Ko je zaradi neke
mladostne razposajenosti mo-
polnoma drugačne nauke. Od-
ločil se je, da si bo iz te zme-
de sam poiskal odgovor. V
svojem burnem življenju je
deloma sam, deloma s pomoč-
jo drugih raziskovalcev odkri-
val vezi, ki so bile javnosti
neznane (da n. pr. kapitalisti
podpirajo vedno obe vojsku-

K.S.

(Nadaljevanje na 4 strani.)

DELAJSKO VPRAŠANJE V LUČI SOCIALNEGA NAUKA CERKEV

(Po skupnem pastirskem listu nadškofov in škofov province Quebec, 14. februarja 1950)

Uvod:

Za obletnico izdaje okrožnice Rerum novarum Leona XIII. ter Quadagesimo anno Pija XII. naj mi bo dovoljeno začetati v glavnih potezah vsebino skupnega pastirskega lista nadškofov in škofov province Quebec, ki so ga izdali 14. februarja 1950 v Quebecu, z naslovom "Delavsko vprašanje v luči socialnega nauka Cerkev".

Razlogi, ki so me navedli k temu, so:

Skupno pastirsko pismo obravnava isto vprašanje, kot ga je obravnaval papež Leon XIII., ki je mnogokaterih ozirih oral ledino sodobnega katoliškega socialnega nauka.

Skupno pastirsko pismo združuje v sebi smernice obeh okrožnic ter še poznejših papeških dokumentov, ki zadevajo delavsko vprašanje.

Skupno pastirsko pismo ni le naobčrba splošnih vodil papežev na quebeške razmere, marveč predstavlja po izrečni izjavi svete konzistorijalne kongregacije, ki je to pastirsko pismo skrbno preštudirala, cerkveni dokument, ki presega meje škofij in Kanade ter dosega splošno vrednost (v pismu 20. maja 1950).

Razčlenitev:

Pastirsko pismo razpade v tri glavne dele: Prvi del podaja dejanski položaj sodobnega delavca, drugi del oriše krščansko obnovo delavčevega življenja ter izrečno omenja vero, družino, prosti čas, krščansko poimovanje dela ter izboljšanje delovnega sestava, tretji del pa nasteva med činitelji pri obnovi delavčevega življenja delavce, delodajce, državljane, državo ter duhovnike.

Delni problem Delavsko vprašanje je sicer samo del sodobnega družbenega vprašanja, vendar je zavzemalo in še zavzema posebno važnost, ker je sodobni delavec odvisen bolj ali manj izključno od delovnega zaslužka in vsak izostanek zaslužka ogroža njegov obstoj. Škofje izrecno naglašajo, da so veseli, da morejo delavce zagotoviti, da jih vera, ki jo izpovedujejo, upravičuje pri stremljenju po večji pravni popolnosti ter gospodarskem blagostanju (10).

Prvi del: Dejanski pogoji življenja delavcev

Življenjski pogoji so v Kanadi na splošno ugodnejši kot drugod po svetu, kar koristi tudi delavcem, vendar obstajajo še številne skupine delavcev po raznih predelih in strokah, ki ne prejemaajo za delo zadostnih dohodkov. Narodno bogastvo ni enakomerno razdeljeno in nihče ne more trditi, da smo "zagotovili za vse člane družbe ustaljen način snovnih pogojev, ki so potrebni za razvoj kulturnega in duhovnega življenja", kar je po Piju XII. (Kongresu mednarodne menje 7. marca 1948) namen gospodarstva. Temeljno vprašanje — gospodarska in družbena zagotovljenost delavca in njegove družine — tudi tu še ni bilo rešeno. Kanada je doživela znatni razmah industrije, kar je pomenilo naraščanje prebivalstva v mestih in industrijskih središčih. Mnogo novih delavcev je prišlo iz dežele v mesto in so bili postavljeni pred veliko nalogo prilagoditve. Stanovanjsko vprašanje je postalo kritično, kar je neugodno vplivalo na družinsko življenje. Naraščajoči življenjski stroški, obdavčenje, pa tudi pomanjkanje varčnosti so rušili denarno ravnotežje družinskega proračuna. Zelo številni delavci in delavke so se predali lahкотnemu življenju ter porabljajo prevelik del zaslužka za zabavo ter lepe obleke.

Hitra industrializacija ter delitev dela sta povzročila, da so mnogi začeli nove poklice brez zadostne priprave. Masovna proizvodnja v današnjem stanju ne zadovoljuje kulturnih in psiholoških pot-

reb delavca. Zato beži od dela, če le more, nima stanovske časti, čut odgovornosti peša. Mnogi delavci so izpostavljeni še vedno industrijskim boleznim. Mešana zaposlitev je tudi mnogokrat npravo kvarna mladini, ki vstopa iz šole v tovarno brez vsake življenjske izkušnosti. Delavci so bili enako kot drugi sloji izpostavljeni vplivu vse na glavo postavljajočega materializma, ki zanika osebnostne dolžnosti, dolžnosti do družine, do poklica in do Boga. Duh nepodreditve — oznaka sodobnega stoletja — je prevzel tudi mnogo delavcev.

Delavstvo kot celota se je ootreslo svoje boječnosti. Potreba delovne sile za časa vojne je vzbudila v delavcih zavest, da predstavljajo tudi oni važno vlogo v narodnem gospodarstvu. Ta svoj položaj utrjujejo in ohranjajo s svojimi organizacijami. Nekateri se jih boje, češ da bodo uničile mir v družbi, toda večina delavcev hoče z njimi doseči samo svoje naravne pravice.

Seveda je tudi med delavci mnogo dobrega ter veliko požrtvovalnosti, ki se očituje zlasti v družinah, ki kljub gospodarskim težavam ne klonajo, marveč ohranjajo krščansko izročilo in v njem vzgajajo svoje otroke. Med delavci deluje tudi mnogo poklicnih, združnih in verskih skupin.

Drugi del: Krščanska obnova delavčevega življenja

Škofje povdarjajo, da je treba gledati tudi na industrijsko vprašanje tako, kakor ga je zamislil Bog. Čeprav so bile na splošno razmere, v katerih mora živeti industrijski delavec, manj zdrave kot kmečko okolje, ne smemo misliti, da je življenje v mestu nujno pogubno za dušo. Me sta in industrijsko delo niso izven božjega načrta ter ne vodijo nujno v materializem ter razkristjanjenje duš. Okolje industrijskega delavca more tudi posvečevati.

V tem poglavju obravnavajo škofje vlogo vere, družine, zabave, krščansko poimovanje dela ter pot k boljšemu delovnemu sestavu.

Vera, podlaga vsake obnove. Obnova delavčevega življenja pomeni dati mu položaj v družbi, ki se bo skladal z

dostojanstvom njegove osebnosti, preskrbeti njegovo družino s častnimi možnostmi obstoja ter razvoja ter sodelovati z ustanovami, ki jih je zgradil.

Tega pa ni mogoče doseči brez vere, kajti "niti delo samo, niti njegova še tako učinkovita organizacija in najmočnejše orodje ne zmorejo izoblikovati ter jamčiti delavčevega dostojanstva, marveč samo vera in vse, kar vera oplemenituje ter posvečuje. Človek je odpodoba triedinega Boga in je zato sam oseba, brat človeka — Boga Jezusa Kristusa, in z Njim ter po Njem dedič večnega življenja: tukaj leži njegovo resnično dostojanstvo" (Pij XII. predstavnikom Fiatove avtomobilske tovarne 31. okt. 1948). Cerkev ne uspeva delavcev. Čeprav jih vodi v nebesa, ne pozablja, da se njihovo odrešenje dogaja na svetu. Cerkev se ne druži z bogatimi in enako odločno obsoja diktaturo kapitala kot diktaturo proletariata. Cerkev je zaveznik edino Kristusove resnice in ljubezni. Delavskemu stanu bo bezni med ljudmi ter o človekovem dostojanstvu, ki ga bo obvaroval tudi pred utopično zablodo o popolni enakosti ljudi v vseh ozirih. Razen resnice nudi Cerkev delavcem še milost, brez katere ni mogoče obnove izvesti. Vera je močnejša kot tehnika in organizacija. "Mi smo tako vajeni gledati čudovite uspehe tehničnega napredka, in tako prežeti ozračja materializma, da le preradi stavljamo vse svoje upe na moč organizacije ter na vrednost sestavov. Bodite na straži pred tako miselnostjo, iskreno ljubljeno bratje" (točka 44). Pretiravanje pomena organizacije more voditi do strašnega spopada med zastopniki kapitala in zastopniki delavstva. V veri bodo dobili obojni duha sodelovanja, da bodo ohranili, kar je dobrega, ter nadomestili, kar ovira zdravo družbeno življenje.

Splošovanje do družine

Človek se rodi in razvija v družini ter se loči od nje, da si ustanovi svojo. Zato je družina tolikega pomena pri obnovenem delu. Papež Pij XII. je v binkoštnem nagovoru delavcem l. 1943 (italijan-

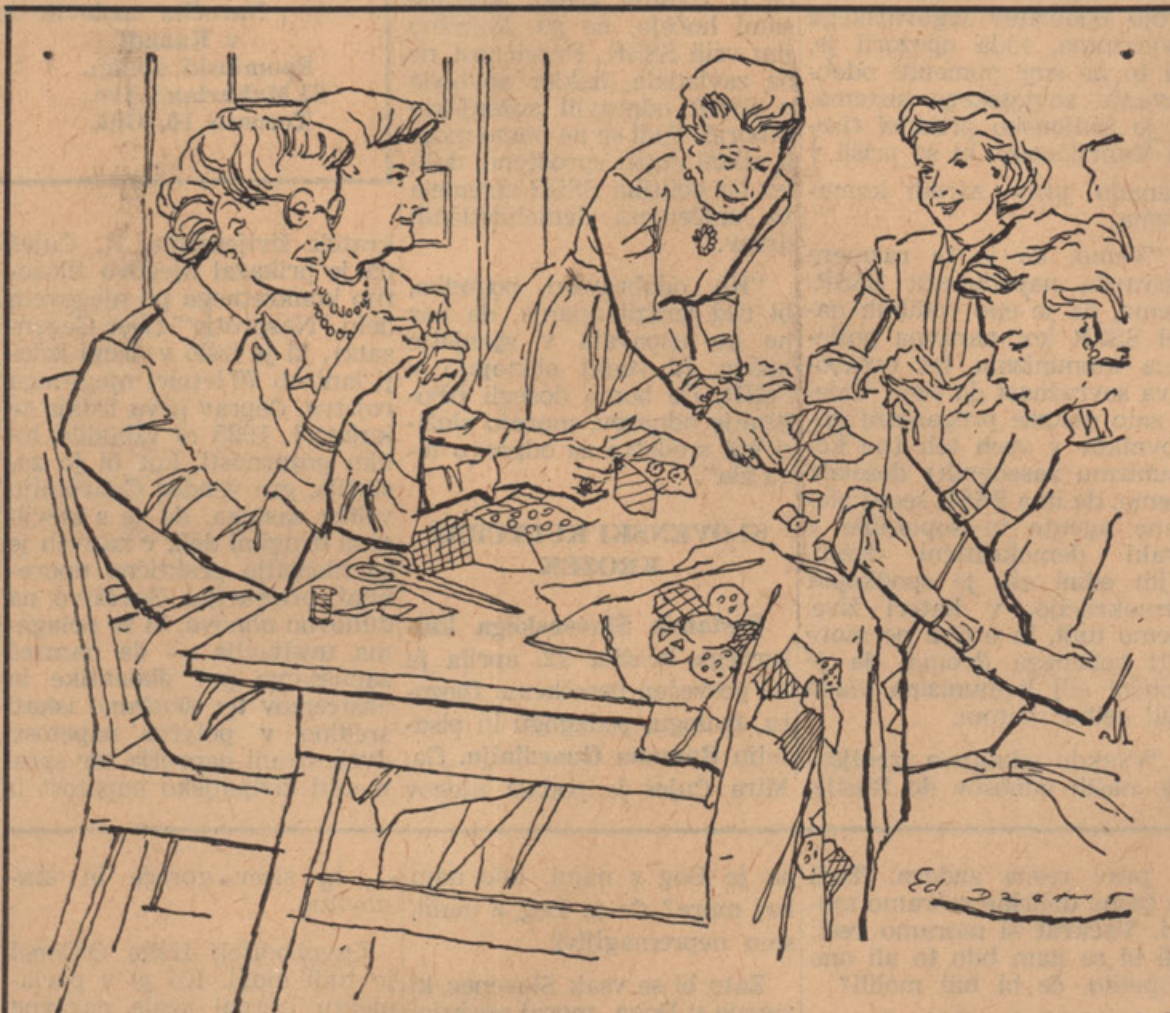
skem delavcem 13. junija 1943) označil kot cilje krščanske družinske politike: **zadostna mezda**, ki bi krila življenjske stroške družine in omogočala staršem, da bodo mogli zadostno hraniti ter spodobno oblačiti svoje otroke; **človeka dostojno stanovanje**, sredstva za zadostna izobrazbo otrok; **preskrba za primer stiske, bolezni in starosti**. Šele tako zjamčena stalnost delavca v družbi bo preprečila prevrate ter omogočila miren napredek v soglasju, miru in medsebojni ljubezni.

Papeži ponovno povdarjajo pomen lastnega doma, ki šele omogoča družinsko življenje v polni meri. Pij XII. je naglasil ob 50 letnici RN (1. junija 1941 v binkoštnem radijskem nagovoru), da potrebuje zlasti družina svojega življenjskega prostora. Voditi pa jo mora seveda krščansko poimovanje zakonskega in družinskega življenja.

Pravi pomen prostega časa

Skrajšanje delovnega časa je razveseljiva posledica sodobne dobe stroja in bo prinesla veliko koristi delavcu in družbi kot celoti, če bodo delavci znali ta prosti čas prav porabiti.

Najboljše ga bodo porabili s tem, da bodo preživeli več časa v krogu svoje družine ter izvrševali naloge, ki jih imajo kot očetje (zlasti pri vzgoji). Enostranost dela v tovarni morejo popraviti z raznimi opravili pri hiši in na vrtu, kjer bodo bogli razviti svoje talente in pobudi. Brez škode za družinsko življenje se bodo mogli posvetiti delu v raznih organizacijah, ki skušajo izboljšati položaj delavca: verske družbe, društva za razvedrilo, KA, delavske organizacije (strokovne), kreditne zveze, potrošne in gradbene zadruge. V njih bodo spoznavali natančneje vprašanja, ki jih zanimajo, s prevzemanjem odgovornih mest pa bodo razvijali čut odgovornosti, ki je nujno potreben za ter nižanja človekovega dožitja v družbi. Prosti čas naj služi tudi nadaljnjemu izobraževanju ter umetniškemu udejstvovanju, ki so ga mnogi delavci zmožni. **Kulturni razvoj namreč ni omejen na on sam sloj, marveč so do njega vsi upravičeni.** Mnogo priložnosti je že danih, mnogo pa bo treba še ustanoviti. Take možnosti so n.p.r. gledališke družine, ekskurzije, potovanja, knjižnice, študijski krožki, večerne šole, izobrazba ordaslih v umetnosti in znanosti itd. Delavec potrebuje tudi razvedrila in iger,

STAR KANADSKI OBIČAJ...

Tkalna peresa

Tkalno pero izvira iz najstarejših dni Kanade. Se danes se zbirajo zene pri mizah okoli tkalnega okvira, da ohranjajo ta "stari" običaj. Iz sentimentalnih razlogov vsivajo dele poročnih oblek in otroskih oblec v te tkanine, ki bodo predstavljale družinski spomin.

2689

Za O'Keefe's ilustriral
Eduards Dzenis, kanadski
umetnik, rojen v Latviji.

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

Tresenje

prežene tudi zakrknjeno, vjedeno umazanijo!

Premetavanje

za nežno omiljenje!

Dvignjeno Izpiranje

loči umazano vodo od čistega perila!

Westinghouse Landromatov

NOVI NAČIN PRANJA!

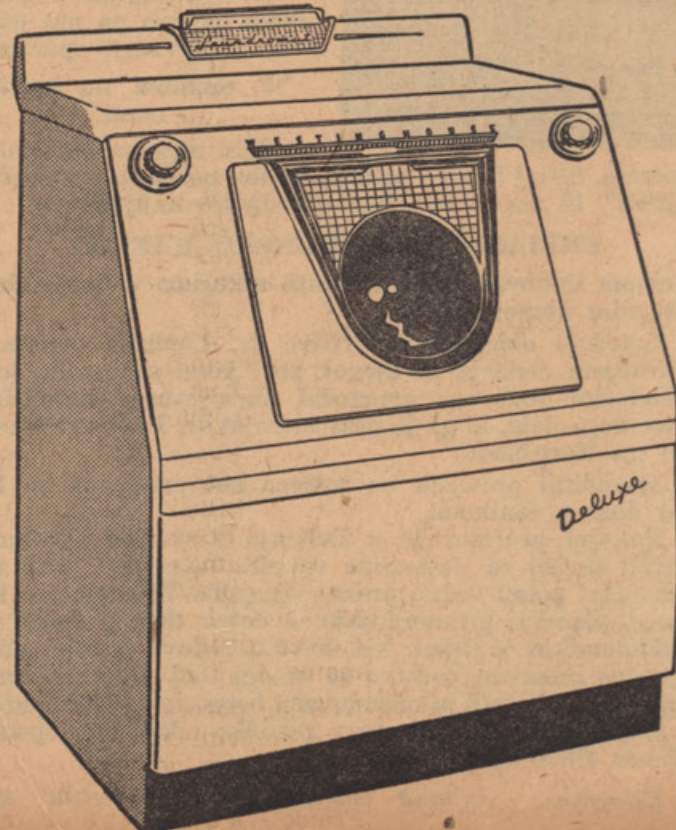
Polije, dvigne, obrne in prevrne
50krat na minuto...

Znova in znova... vsak kos vašega perila se opere z istim trajnim in temeljitim pranjem... isto nežno prevračanje, ki "nosi" vaše perilo skozi pralni potek. Umazana voda odteče vedno takoj proč od čistega perila... nikdar se ne cedi skozi perilo!

LAUNDROMAT AUTOMATIC WASHER'S
In še — dodatne vrednosti!

Kazalo za stednjo z vodo Obtežilna vrata za ocuvanje.
Prozno kontrolno kazalo Novi barvni stil

Oglejte si jih pri opolnomočenem trgovcu za

Westinghouse

Uživaj najboljšo uro na TV — Westinghouse
STUDIO ONE ob pondeljkih zvečer
Tehnične podrobnosti se morejo spremeniti brez
predhodnega obvestila

toda naj ne postanejo novi vir za zapravljanje zaslužka stojanstva v njem. Prosti čas sicer res ne pomeni smisla življenja, toda na vsak način je sredstvo za boljše življenje ter važen činitelj pri obnovi delavčevega življenja.

KRŠČANSKO POJMOVANJE DELA

Delo oblikuje delavčovo življenje, zato je pri obnovi zelo važen činitelj. Sodobno gospodarsko življenje pa ne daje delu njegovega pravega mesta. Pij XII. je ugotovil v božični poslanici l. 1942, "da ovira delavca pri njegovem stremljenju po izboljšanju svojega položaja stroj, ki ni samo v opreki z naravo, marveč nasprotuje božjemu načrtu in namenu, ki ga je imel pri ustvaritvi zemeljskih dobrin". Storitnost stroja, ki ga preskrbi kapital, cenijo višje kot delež dela na skupnem proizvodu, s tem pa je prevrtnen pravi red med proizvajalnimi činitelji. Tudi industrijsko delo se sklada z božjim načrtom, — saj omogoča višjo življenjsko raven, toda pravi družbeni red mora dati delavcu njegov zakoniti delež soodgovornosti, kulturo ter snovnih dobrin.

Človek obvlada z delom snov, daje zemlji človeški pečat in na neki način nadaljuje stvarjenje, ko napravlja od Boga mu dane dobrine sposobne za zadostitev človeških potreb. Človeštvo pa more za ljudskih potreb in v skupnem prizadnavanju po lastni izpolnitvi v čast Stvarnika in Odrešenika" (Pij XII. italijanskim kmetom 16. novembra 1949). Za delo dobiva vsako neke vrste odmeno: mézdo, plačo, dobiček. Toda prvenstveno je delo, ki ga je treba opraviti. Iskati dobiček v viš-

(Nadaljevanje na 4 strani.)

KAJ JE NOVEGA?

Trenutno se govori, da PENMANS, ki edini izdeluje nogavice z dvojnimi podplatoma, prodaja RAZTEGLJIVE NOGAVICE Z DVOJNIM PODPLATOM v čudoviti vrsti pastelnih barv za pomlad. Izberete lahko gladke ali vzorčaste nogavice v modnih barvah kot Pecan, Grape, Melon in Mint. Dobili boste udobnost in lepoto, če boste zahtevali RAZTEGLJIVE NOGAVICE z DVOJNIM PODPLATOM trdke

22-S-6

Penmans

MED SLOVENC

TORONTO

Mutual Cooperation League, skupna organizacija narodnostnih skupin, ki ječe pod komunistično diktaturo, je priredila 29. aprila tretji večer pesmi, plesov in glasbe v dvorani Ukrajinskega doma. Pri pestrem programu smo bili Slovenci zastopani z dvema pesmima, ki sta ju peli ga. Milena Čekuta ter ga. Anica Leban. Na harmoniki ju je spremljal g. Toni Antleij.

Dramatski odsek je 14. in 15. aprila igral v cerkveni dvorani igro Izpod Golice, ki je prirejena po povesti S. Savinjskega. Režiral je g. Lojze Ponikvar, oder je opremil g. Otmar Mauser.

V Torontu se je v okviru župnijske ustanove odsek Katoliške ženske lige, ki predstavlja z Društvom Najsvetejšega Imena uradni cerkveni stanovski organizaciji v torontski nadškofiji.

Dne 21. aprila je umrl v splošni bolnici v Torontu naš primorski rojak g. Franc Fatur, katerega pogreb je bil v ponedeljek, 24. aprila v Port Hope, Ontario. Ker sta z njegovo smrtjo ostala žena in otrok brez vsakih sredstev, so začeli njegovi rojaki zbirati prispevke za kritje stroškov pogreba in za podporo obema. V Torontu lahko pošljete svoje prispevke v ta namen na: Rev. Dr. Jakob Kolarič, C.M., slovenski župni urad, 594. Manning Ave. Vabimo vse Slovence, da širokogrudno prispevajo!

Dne 14. aprila 1956. sta se v slovenski cerkvi na Manning Ave. poročila g. Franc Cerar in gđ. Marica Bastič. Poročne obrede je opravil častiti g. župnik pri Mariji Pomagaj v Torontu. Mlademu paru obilo božjega blagoslova na skupni življenski poti!

OBČNI ZBOR MUTUAL COOPERATION LEAGUE

Na občnem zboru 8. aprila so bili izvoljeni v izvršilni odbor zastopniki naslednjih narodnosti: Predsednik — Ukrajinec, prvi podpredsednik — Madžar, drugi podpredsednik — Litvanec, tretji podpredsednik — Letonec, glavni tajnik — Slovak, glavni blagajnik — Belorus, referent za tisk — Slovenec, nadzorniki: Estonec, Hrvat in Macedonec. Organizacija šteje 15 narodnosti.

CHICAGO

SLOVENSKA NAGRADA ZA L. 1956

Slovensko nagrado za l. 1956, ki jo podeljuje letno Slovensko-ameriški radijski klub v Chicagu, je dobil g. Frank Yankovic kot priznanje za njegovo "zabavanje milijonov Amerikancev / z osrečujočo polka glasbo". Nagrado je dobil 22. aprila. Nekatere njegove gramofonske plošče so dosegle ta uspeh, da so presegle milijonsko naklado.

Lepi uspeh slovenskega radijskega festivala. V nedeljo 22. aprila so Slovenci iz Chicaga, pa tudi daljne okolice napolnili prostorno dvorano Falkon. Pazljivo so sledili pestremu programu slovenskega radijskega festivala, ki ga je vodil predsednik dr. Ludvik Leskovar. Obširen program je obsegal nastop treh pevskih zborov, štirih orke strov, plesalne skupine slovenskega radijskega kluba ter solistov.

Na tem festivalu je bilo podeljeno slovensko odlikovanje (Slovenian Award) za leto

1956 "kralju slovenske polke" Franku Jankoviću. Prvo tovrstno odlikovanje je bilo lani podeljeno predsedniku St. Paul Federal Saving Co. g. Franku Kosmaču. Janković se je v angleščini in v slovenščini zahvalil za odlikovanje in povdaril, da ga je slovenske pesmi učila njegova dobra slovenska mati.

Po končanem programu je bila ob zvokih Billy Rajchovega orkestra plesna zabava. Pri volitvi najboljšega plesalca sta dobila nagrado Dolores Kocjancich in John Kos.

Prireditve so posetili tudi razni zastopniki javnega življenja. Župana je zastopal demokratski okr. načelnik Joe Ropa, dalje sta bila tam tudi državni senator Korachek in državni poslanec Math Ropa.

Povdarjamo tudi letos, da je prav, če se napoveduje v obeh jezikih. Tako bo še boljše prišlo do veljave glas uspešno delujočega Slovenskega Radijskega kluba pod vodstvom dr. L. Leskovarja.

Spominske proslava. Udrugi Hrvati so v nedeljo 8. aprila cerkveno in izven cerkveno proslavili spominski dan upostavitve hrvaške neodvisne države. Slovaški osvobodilni odbor pa je v soboto 14. aprila priredil spominsko proslavo slovaškega državnega predsednika dr. Jožefa Tiso. Govoril je prof. Michael Švonač. Češki Orel je proslavil 5. maja spomin praškega nadškofa Berana, ki je bil zaprt in mučen od komunistov.

Sinko prvorojenec je zavzel častno mesto pri Franku in Marinki Bilban, na 1802 W. 22nd Pl. Ponošnemu očku in srečni mamici naše iskrene čestitke, prav tako pa tudi Mrs. Jerici Lagonder, ki je sedaj že drugič postala stara mama.

Neresno poročanje. V Ameriški Domovini smo brali o priliki akcije za nominacijo ohijškega governorja Slovenca Frank Lauscheja za drž. predsednika, ki so jo započeli čikaški slovenski rojaki tudi tole: "Na čelu te akcije je Ludvik Leskovar, urednik nekakega slovenskega lista, Frank Kosmach, ravnatelj nekakega denarnega zavoda" itd. Mnenja smo, da pri AD prav dobro vedo, da je ta slovenski list, mesečnik Novi Svet, in dobro vedo tudi, da je g. Frank Kosmach predsednik enega najuglednejših denarnih zavodov v Chicagu — St. Paul Federal Saving, ki ima nad 60 milijonov prometa... Ali res Slovenci ne moremo izhajati brez omalovaževanj in zafrkacij ljudi, ki jim niso ravno pri srcu. Kdor zaničuje se sam...

BUENOS AIRES

Pravkar je izšel drugi snopič drugega dela dr. Ahčino-ve Sociologije (II-2), ki obsega 456 strani in obravnava državo, mednarodno družbo ter religijo in družbo. Cena \$3.- Ocenimo bomo objavili v prihodnji številki.

SMRT VZORNE SLOVENSKE MATERE

Pri Negovi na Štajerskem je na veliko sredo umrla v 70 letu starosti gospa **Amalija Jančar**. Pogreb je bil na Veliki petek. Blaga pokojnica je morala veliko pretrpeti od komunistov že med drugo svetovno vojno, prav tako ji ni bilo prav nič prizanešeno po takozvani "osvoboditvi".

V trpljenju in velikih osebnih žrtvah je dogorevalo zlato materino srce, ki je hrepenelo videti sina duhovnika, ter ostale otroke, kateri so se morali zaradi komunističnega nasilja umakniti v tujino.

Pokojnica zapušča sina duhovnika Franca, ki deluje v Slovenjem Plajberku na Korškem, sina Petra, hčeri Marijo Šuman in Amalijo Pekar ki so vsi Clevelandu, v domovini pa hčer Matildo Jančar. Žalujocim družinam in sinu Francu naše iskreno sožalje; blagi pokojnici pa naj da Večni Plačnik zaslužen mir in večno radost v nebesih.

KNJIGE IN REVIJE

METOD TURNŠEK, IN HRUMELA JE DRAVA

Roman, Trst 1955, 212 strani.

Podobno kot je postavil Ivan Korošec s svojo knjigo: "Čas pod streli" dostojen spomenik v literaturi domobranca in trpljenju našega naroda pod komunističnimi bratomorci, je Metod Turnšek svoj roman "IN HRUMELA JE DRAVA" posvetil spominu nedopovedljivega gorja slovenske domovine v dobi nemške in italijanske okupacije.

Prizori se odigravajo predvsem na Štajerskem, kjer so hitlerjanci nasilna uničevali slovensko kulturo in slovenski narod. Delo je pisano zelo realistično, nekatere osebe so celo zgodovinsko resnične. Zanimivi so prizori zavednih slovenskih dijakov, ki se trudijo rešiti slovenske knjige s tem da jih zložijo v velike železne lonce in zakopljejo v zemljo pod cvetne nasade. Tipično je podal avtor izdajalske hitlerjanske podrepnike, ki so sestavljali sezname za odgon lastnih ljudi. Glavni junak romana, idealen akademik, reši svoje dekle, osmošolko s tveganjem poti preko meje iz Ljubljane na Štajersko in nazaj. Njegov sklep potrdi celo njegov duhovni vodja (prof. Lambert), ki mu pomaga z nasveti in celo sam podvzame korake za rešitev dekleta. Zelo realistične so tudi peripetije in okolnosti, s katerimi sta morala obračunati oba mlada človeka, da sta se

mogla rešiti iz nacističnih krempljev.

Naslovno stran je opremil akad. slikar Tone Mihelič.

Knjigo toplo priporočamo. Prodaja jo tudi Uprava SD. MIČ

Razgovori in razgledi pri- našajo v 6. številki naslednjo vsebino: Duh, oseba, občestvo, Nekaj misli k stanovski ureditvi družbe (s slovenskim slovstvom), Psihologija medčloveških odnosov (M. Čuješ), Stoicizem in krščanstvo (J. Mantuani), Tomaževa filozofija (J. Mantuani), Tomaževa etika (J. Levstik). Menja stanov, del okrožnice Pija XII. o Skrivnostnem Telesu Kristusovem, Pisci in dela (Dempf, Fischl, Gabriel), Pogled v revije poroča o člankih v zvezi z okrožnico Quadragesimo anno v Social Order in (januar 1956) in The American Sociological review, od knjig pa poroča o Industrialism and The Popes (Ebert-Schnepf) ter o dveh delih Williama Guya Carra, The Red Fog Over America ter Pawns In The Game. Kdor se za razgovore in razglede zanima, naj piše ponje uredniku — 61 McFarland Ave., Toronto.

MOŽNOSTI ZA INŽENIRJE

Ker so kanadske potrebe po inženirjih večje, kot jih morejo zadostiti univerze, imajo od evropskih izobražencev inženirji, zlasti električni, še največ izgleda, da bodo prišli do zaposlitve v svoji stroki. — CS 262-1

Dobro jutro! Jaz sem vaš

Popisovalec

Ko se bom čez nekaj tednov oglašil pri Vas, bom vprašal samo nekaj preprostih vprašanj — ime, starost in zakonsko stanje vseh, ki prebivajo na Vašem naslovu. Če živite na farmi, bo še nekaj vprašanj zadevalo število akrov, pridelek, živino in orodje.

Sprejeta informacija bo ostala zaupna.

Vsak zapisovalec je moral priseči, da bo varoval tajnost.

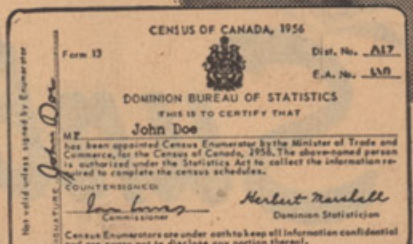
Po državnih zakonih se smejo pri popisovanju zbrani osebni podatki o poedinih Kanadčanih porabljati samo za splošno statistiko. Ni jih dovoljeno razodeti nobeni državni ustanovi ali zasebni organizaciji.

Kanada je uvedla to štetje, da ugotovi svojo hitro rast. Statistični podatki so potrebni za kritje in načrt narodnih potreb — šol, skupne naprave, skrbstvo, proizvodnja kmetij in industrije, zaposlitev.

POPIS 1956 — BISTVENA MERA KANADSKE RASTI

Predstavlja veliko delo — Vaše sodelovanje bo pomagalo, da ga izvršimo hitro in točno.

Vsak popisovalec ima tako uradno legitimacijo za dokaz, da je bil določen od kanadske vlade za pomoč pri popisu. Zahtevajte, da jo pokaže.

DOMINION BUREAU OF STATISTICS
Department of Trade and Commerce—Ottawa
D85-1-56 W

SPOROČILO

Članka "Čilj naše borbe v Sloveniji v času okupacije" in

"Kaj bo z Jugoslavijo in Slovenci" sta tokrat vsled pomankanja prostora morala izpasti!

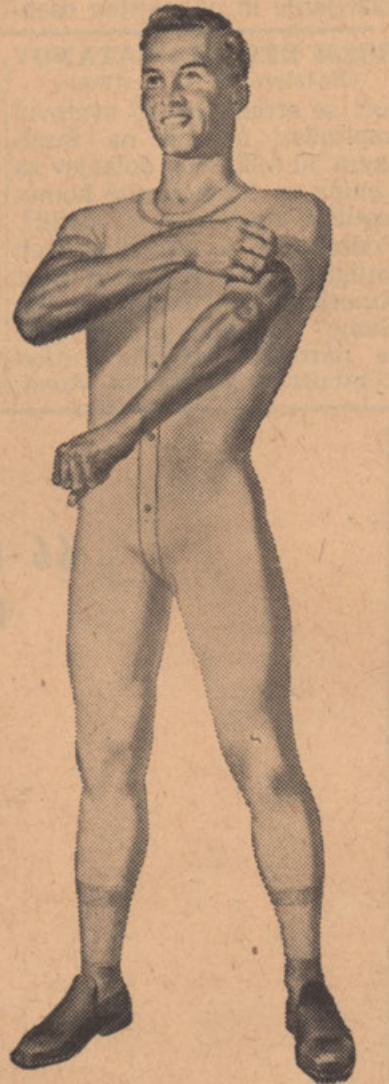

Balbriggan Lahko Spondje Perilo

Ostani hladen in udoben z zaščitnim pokrivalom za pazduhe in stegna. Penmanovo lahko bombaževinasto spodnje perilo vsrka pot — se pilega, ne utesnjuje, se lahko pere. Vse vrste, ki jih želite — za može in fante.

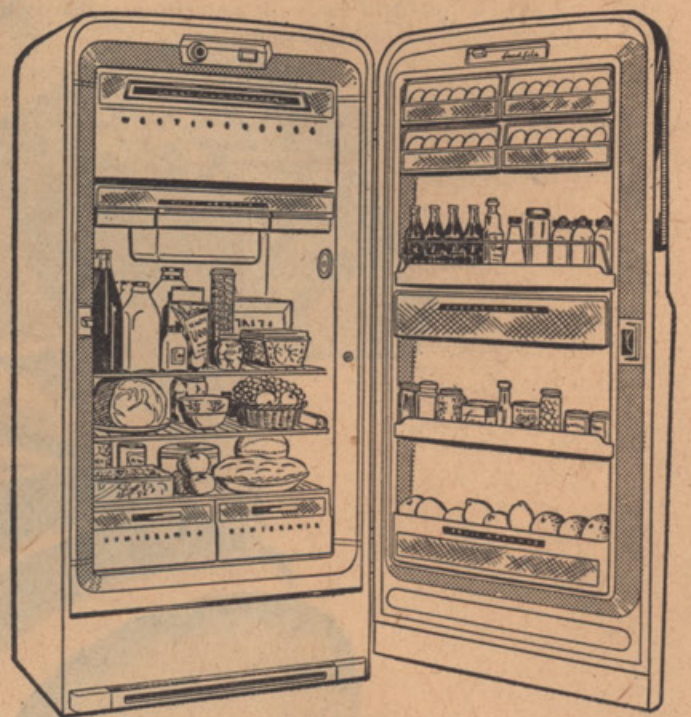
Poznani že od l. 1868.

B-FO-5

Samo Westinghouse

vam prinaša
samoodtajanje "BREZ LEDU"
Vam ni treba ničesar storiti!

Na razpolago v 40 različnih barvnih kombinacijah. Navdušenje vzbujaajoče razne barvne kombinacije za poljubno izbiro. Za kontrast ali harmoniranje katere koli od 10 vrat v težkih vinilnih barvah... s katero koli od 4 bleščečih barv kabineta. Ta doživljenska vrata se ne bodo zamazala ali izgubila svežost barve... ena sama poteza z vlažno krpo jih očisti.

12 kubičnih čevljev kapacitete zavzema samo 32 "površine. Velikanska ledenica v celotni širini, kjer lahko hranite ali zmrznete 51 funtov zmrzle hrane... Priročni oddelek za meso za 18 funtov nudi pravi hlad, vlago in spreminjanje zraka za varno in dolgo hranjenje... udobne police za dviganje in izvlečenje... Dva posebna predala hranita 2/3 mernika sveže zelenjave... razen tega še posebne police za shrambo in lahko dosegljive shrambe za jajca in surovo maslo v vratih.

Ničesar se ni treba dotakniti ali storiti: "brez ledu", led se začne taliti, brž ko se naredi... potem pa voda izhlapi, tako da ni treba ničesar prazniti. Po odtalitvi takoj zopet zmrzne, da ostanejo zmrznjena jedila zmrznjena. Ni nobenih kazal, gumbov ali ur, ki jih je treba nastavljati... ničesar ni treba krhati in lomiti. Za najboljši kup v Kanadi obišči še danes Westinghausovega prodajalca.

You can be sure... if it's

Westinghouse

DELAJSKO UPRAŠANJE..

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ji meri kot opravljati družbi koristno delo je prevrnitev reda in vodi do usodnih posledic. Če delavec misli zgolj na mezo in zanemarja delo, če gleda podjetnik zgolj na dobiček in se ne ozira na družbeni smoter vse proizvodnje, pomeni to izkoriščanje potrošnika in prekršitev proti obci blaginji. Ta prevrnitev reda se pojavi vselej, kadar izgubi delo pri proizvodnji prednost pred ostalimi sredstvenimi činitelji.

Delo je človeku sredstvo za razvijanje in obogatitev oseb-

nosti ter za obvladanje umskih ter нравnih zmožnosti, v nadnaravnem redu pa služba Bogu.

V industriji se ta namen ne dosega in Pij XI. je ugotovil (Q. a. 135) da prihaja mrtva snov iz tovarne izboljšana, med tem ko se ljudje v njej kvarijo in ponižujejo.

(Konec prihodnjic)

R. ČUJES

RAST INDUSTRIJE

Po izjavi kanadskega delovnega ministra Miliona F. Gregga so kanadske tovarne v l. 1955 ustvarile najmanj 14.000 novih delovnih mest.

— CS 262-4

VSELITEV — ZAROKA, DRŽAVLJANSTVO — POROKA

To primero je rabil kanadski minister za državljanstvo in vseljevanje J. W. Pickersgill v nagovoru naselencem iz Nizozemske v Chatham, Ont. 13. aprila 1956. Dejal je, da Kanada želi priseljence, ki se bodo v doglednem času znašli v Kanadi. Ko se priseljenec prijavi za Kanado, mora imeti resen namen, da bo v deželi ostal. Kljub temu mu je na prosto dano, da se vrne, če postane razočaran v svojih pričakovanjih. Po petih letih mu je dana možnost, da sprejme

kanadsko državljanstvo. Čeprav želimo, da bi vsi priseljeneci postali državljani, državljanstva nikomur ne vsiljujemo, ker hočemo, da se zato svobodno odloči kot za zakon.

CHICAGO

Ameriška katoliška slovaška liga zboruje letos v Chicagu — 16. in 17. maja. Zborovanje prične pontifikalna maša kardinala Samuela Stritcha, ki bo tudi glavni govornik na zborovanju. Liga podpira zlasti slovaške bogoslovce, ki študirajo v zavodu sv. Nepomuka v Rimu in po drugih zavodih.

edino sredstvo proti tej zarosti vzgojiti državljane ter jih poučiti, da bodo spoznali nevarnost ter zahtevali preko svojih parlamentarnih poslancev, da odloča v državi res volja ljudstva, ne pa volja velekapitala (kanadsko gospodarstvo obvlada 10 oseb!) ter njihovih plačanih ter posebej šolanih "izvedencev". Udeležba: 17 oseb.

Ker koristi vsaka revolucija tem velekapitalistom, je

edino sredstvo proti tej zarosti vzgojiti državljane ter jih poučiti, da bodo spoznali nevarnost ter zahtevali preko svojih parlamentarnih poslancev, da odloča v državi res volja ljudstva, ne pa volja velekapitala (kanadsko gospodarstvo obvlada 10 oseb!) ter njihovih plačanih ter posebej šolanih "izvedencev". Udeležba: 17 oseb.

Slovenci kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju. Tudi OKUSNE KRAJSKE KLOBASE, SUHE ŠUNKKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE.

Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMIČNINSKIH DRUŽIN-SKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA:

278 Bathurst St., Room 4, To ronto, Ont. — EMpire 4-4004

Slovenska država izhaja pet-najstega v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada Letna naročnina znawa: Za ZDA in Kanado 3.-\$, za Argentino 20.- pezov, za Braziljo 50 kruzeirov, za Anglijo 0.75 L, za Avstrijo 30.- šilingov, za Avstralijo 2.- avstr. L, za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Din 600 za \$1.- Narodna Banka. — Dostava v 14 dneh, poština \$1.50.

Paketi — Kolesa — Stroji
BLED TRAVEL SERVICE

6113 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Karte za ladje ter letala

Carl Vipavec

SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR

“SMEM PRITI NA KOSILO?”

PROSIM, POVABITE ME—
IN UŽIVAJTE ČUDOVITI

NOVI SUNBEAM KRUH

Je NOV — je NOV — je okusno NOV!
NOVI Sunbeam kruh je POVSEM NOV kruh s POVSEM NOVIM okusom.

NOV proces počasnega pečenja daje Sunbeam kruhu gladko in enotno testo. Mehek in pripraven za prepečenec.

NOV ovitek prepojen s plastikom zapečati vsako jutro sveži okus in vonj Sunbeam kruha. Ga ohrani svežega dalj časa.

Preizkusi takoj novi Sunbeam kruh. Glej na Miss Sunbeam na vsakem svetlem ovitku NOVEGA Sunbeam kruha.

TRGOVCI:

Za dostavo

kličite

RU 1-4607

Kupujte NOVI

Sunbeam

KRUH

NA PRODAJ SAMO V TRGOVINAH ZA HRANO V VAŠI OKOLICI!